

Projev prezidenta republiky při tiskové konferenci u příležitosti oficiální návštěvy Srbska

30.1.2023 - Miloš Zeman | Správa Pražského hradu

Vážený pane prezidente, milý Aleksandare,

děkuji za slávu, kterou jste mě zcela nezaslouženě zahrnul. Při jednání našich delegací jsem se dokonce dozvěděl, že až umřu, tak v Bělehradě po mně bude pojmenována jedna ulice. Velice si toho vážím. Jinak se zde setkávají nositelé nejvyšších řádů obou republik. Jsem hrdý na to, že mám tady, na klopě, nejvyšší srbský řád, a samozřejmě pan prezident má nejvyšší český řád, Řád Bílého lva.

Probírali jsme jak bilaterální spolupráci, a pan prezident už zmínil úspěšnou obchodní výměnu, tak spolupráci mezinárodní. Chtěl bych se k té mezinárodní spolupráci vrátit. Ano, zhruba před dvěma lety, během návštěvy pana prezidenta v Praze, jsem řekl, že se omlouvám za to, že Česká republika, byť jako poslední stát Severoatlantické aliance, souhlasila s přeletem letadel nad svým územím, a tedy s bombardováním Srbska, a poprosil jsem za odpuštění, což jsem v životě udělal pouze jednou. Řekl jsem to úmyslně v Praze, protože kdybych to říkal tady, v Bělehradě, tak by to mohlo působit poněkud podbízivě, ale, pane prezidente, musím říci, že zcela výjimečně česká média ani čeští politici tento výrok nijak neatakovali.

Pokud jde o mezinárodní otázky, vážím si, že i Srbsko odsoudilo ruskou agresi na Ukrajině, protože nelze připustit, aby jakákoliv země bezdůvodně napadla svého souseda. Nedávno jsem měl videorozhovor s čínským prezidentem. Rovněž jsem ocenil vyváženou pozici Číny v tomto konfliktu a řekl jsem, že Čína by mohla sehrát určitou mírotvornou roli v tomto konfliktu, a totéž jsem dnes řekl panu prezidentovi Vučićovi. No a konečně třetí země, která by mohla být případným mediátorem, protože někdo musí zprostředkovat toto jednání, by mohlo být i Turecko, které se už zasloužilo o sjednání dohody o exportu ukrajinského obilí.

Jinak jsem, pokud jde o Severoatlantickou alianci, neodsoudil jenom bombardování Srbska, ale na druhé straně jsem veřejně svého času odsoudil i odchod z Afghánistánu, který, podle mého názoru, otevřel prostor vítězství Tálibánu pro mezinárodní islámský terorismus. Na druhé straně plně podporuji podporu, kterou členské země NATO nebo Evropské unie poskytují Ukrajině, z důvodu, který jsem už uvedl, a to samozřejmě včetně podpory ukrajinských uprchlíků před válkou.

Chtěl bych blahopřát Srbsku k velmi úspěšným ekonomickým výsledkům, mimo jiné i k tomu, že se jim podařilo dosáhnout přebytkového rozpočtu. Jak víte, Česká republika dlouhodobě zápolí s deficitním rozpočtem a hledáme nástroje, jak dosáhnout snížení deficitu.

A závěrem mi dovoluji, abych se rovněž, stejně jako pan prezident, zmínil o Českém domě. Českým domem zejména v roce 1939 prošly asi dva tisíce Čechů, kteří po vyhlášení protektorátu prchali před nacismem, a jsem velmi rád, že jim Srbové tehdy poskytli veškerou pomoc. Věřím, že na rozdíl od ulice, kterou chcete po mé smrti pojmenovat, Český dům zůstane daleko trvalejším a důležitějším pomníkem česko-srbské spolupráce, a že v něm budou působit jak organizace našich krajanů, tak ale i české organizace, zejména česká centra, která pečují jak o ekonomickou, tak o kulturní spolupráci. A pevně věřím, že až za krátkou dobu Český dům otevřeme, tak tím uděláme něco, co je v politice

skutečně důležité a co je více než pouhá slova.

Ještě jednou děkuji srbskému národu za jeho přátelství, za přátelství, které prokázal jak v roce 1938, tak v roce 1968, a pevně věřím, že toto přátelství bude i nadále pokračovat.

Děkuji vám za vaši pozornost.

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/vybrane-projevy-a-rozhovory/projev-prezidenta-republiky-pri-tiskove-konferenci-u-prilezitosti-oficialni-navstevy-srbska-16860>